

مقایسه نتایج آزمون فاصله در نویز در افراد بینا و ناپینا مادرزاد با شنواهی هنجار

^۱ مهسا سپهرنژاد، ^۲ قاسم محمدخانی، ^۳ سعید فراهانی، ^۴ سقراط فقیهزاده، ^۵ محمدحسین نیلپرورش خسک

^۱- گروه شنایی، شناسی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی، تهران، ایران

^۲- گروه آمار زیستی، دانشکده بین‌المللی، دانشگاه تربیت مدرس، ایران

^۳- گروه شنواهی، شناسی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم بنیادی، اصفهان، ایران

حکایت

زمینه و هدف: پردازش زمانی که شامل وضوح، ترتیب، تجمع و پوشش زمانی است، مؤلفه اصلی توانایی‌های پردازش شناوری است که اهمیت ویژه‌ای در درک اصوات پیچیده مانند گفتار و موسیقی دارد. نتیجه پژوهش‌ها در مورد پردازش زمانی در افراد نایابنا برتری آنها را نسبت به دیگر افراد در مبحث تمایز زمانی نشان م‌دهد. هدف از این مطالعه مقایسه بدانش زمانی در افراد نایاب با شنبهای هنجار، تنفس آزمون، فاصله در نوبت بد.

روش بررسی: این پژوهش توصیفی-تحلیلی غیرمداخله‌ای روی ۲۲ نایبینای مادرزاد، ۱۱ زن و ۱۱ مرد، با میانگین سنی ۲۶/۲۲ سال و ۲۲ فرد بینا، ۱۱ زن و ۱۱ مرد، با شنوایی هنجار با میانگین سنی ۴۰/۲۴ سال در دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. پس از انجام آزمون فاصله در نویز، آستانه تقریبی و درصد باسخه‌های درست افاد استخراج شده و با آزمون نایابی امتیاز می‌سینه، مودت تجزیه و تحلیلاً قرار گرفت.

یافته‌ها: بین میانگین درصد پاسخ‌های درست و میانگین آستانه تقریبی در گروه مورد و شاهد اختلاف معنی‌داری مشاهده شد ($p < 0.05$) در حالی که نتایج هر دو جنس در دو گروه مورد و شاهد اختلاف معنی‌داری نشان نداد ($p > 0.05$).

نتیجه گیری: کمتر بودن مقدار آستانه تقریبی و بیشتر بودن میزان درصد پاسخ‌های درست افراد نایینا نسبت به افراد بینا نشان دهنده پردازش زمانی سریع‌تر در افراد نایینا احتمالاً به دلیل ساخت‌بندی عصبی چیرانی به دنبال محرومیت از پیش‌بینی است.

واژگان کلیدی: پردازش زمانی، وضوح زمانی، آزمون فاصله در نویز، نایپنایی، ساخت پذیری عصبی

(دریافت مقاله: ۱۳/۷/۸۹، پذیرش: ۳۰/۱/۹۰)

مقدمة

رخ می‌دهد و بر رفتار فرد اثر می‌گذارد^(۳). بلوغ هر سیستم حسی به دو مؤلفه سلامت ذاتی و تحریک مناسب محیطی نیاز دارد^(۴). مشخص شده است در نبود حسی مثل حس بینایی، فرد به ناچار استفاده بیشتری از دستگاه شنوایی می‌کند. تأکید بیشتر بر استفاده از یک سیستم موجب تغییر نحوه بلوغ و ساخت‌پذیری آن سیستم می‌گردد، به ویژه اگر این وابستگی از بدو تولد به وجود بیاید^(۵). شواهد نشان می‌دهد که افراد نایینا از لحاظ پردازش شنوایی مرکزی، از جمله پردازش زمانی، برتری چشمگیری نسبت به افراد بینا دارند^(۶). Muchnik و همکاران در سال ۱۹۹۱ آستانه

تمامی موجودات، از جمله انسان، برای حفظ و ادامه حیات به کسب اطلاعات از محیط نیاز دارند. وسیله کسب این اطلاعات، حس‌هایی ویژه همچون شنوایی، بینایی، لامسه و غیره است. این حواس در بدو تولد عملکرد کاملی که در بزرگسالان طبیعی دیده می‌شود را ندارند(۱). مثلاً بر اساس یافته‌های شنوایی‌شناسی نوزادان و خردسالان تمایز شدت، فرکانس و زمان ضعیفی دارند(۲)، ولی در ماهها و سال‌های بعدی تغییرات شکلی وابسته به سن، در مغز رخ می‌دهد که مشخص‌ترین آنها تغییرات شکلی در میزان میلینه شدن عصب است. میلین‌دار شدن مغز به مرور زمان

تلفن: ۰۷۷۵۳۴۶۲۹۶ E-mail: mohamadkhani@tums.ac.ir نویسنده مسئول: تهران، خیابان انقلاب، بعد از پیچ شمیران، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، گروه شناوی‌شناسی، کد پستی: ۱۴۸۹۶۵۱۴۱

روش بررسی

این پژوهش توصیفی-تحلیلی غیرمداخله‌ای روی ۲۲ نایینی مادرزاد (۱۱ زن و ۱۱ مرد) از مرکز رودکی و مرکز خزانه تحت پوشش سازمان آموزش و پرورش استثنایی شهر تهران در محدوده سنی ۱۸ تا ۳۰ با میانگین سنی ۲۶/۲۲ سال و ۲۲ فرد بینا (۱۱ زن و ۱۱ مرد) با شناوی فرد هنجار با میانگین سنی ۲۴/۰۴ سال انجام شد. در این مطالعه از روش نمونه‌گیری غیراحتمالی استفاده شد. در ابتدا برای احراز صلاحیت ورود به طرح، پرونده پزشکی افراد بهمنظور رد نایینی مرکزی، نداشتن سابقه اختلالات ادیولوژیک و اتوالوژیک، عدم استفاده از داروهای مؤثر بر سیستم عصبی مرکزی و نداشتن سایر معلولیت‌ها مورد بررسی قرار گرفت. پس از توضیح روش کار، رضایت‌نامه کتبی از آنها اخذ شد. اطلاعات و اندازه‌گیری‌های مورد نیاز برای رد هرگونه خصایع شناوی محیطی با استفاده از تاریخچه‌گیری، اتوسکپی، ارزیابی آستانه‌های تن خالص با دستگاه Orbiter 922 (کارخانه Zodiac، دانمارک)، ادیومتری ایمیتانس با دستگاه 901 Madsen (کارخانه Madsen، دانمارک) به‌دست آمد. همچنین بهمنظور رد اختلالات شناوی مرکزی از آزمون‌های غربالگری Screening tests for Central Auditory Nervous System: SCAN-C استفاده شد، سپس آزمون GIN اجرا شد. نحوه انجام آزمون فاصله در نویز به این صورت است که نویز پهن باند با دیرش زمانی ۶ ثانیه ارائه شده و در این بازه زمانی تعدادی فاصله (سکوت) به صورت تصادفی وجود دارد و فرد آزمایش‌شونده با شناسایی فاصله‌های موجود (فشار دادن دکمه) در تحریکات ارائه شده به آزمایشگر پاسخ می‌دهد. آزمون فاصله در نویز دارای ۴ فهرست است. قبل از اجرای آیتم‌های آزمون ده آیتم تمرينی ارائه می‌گردد و سپس دو فهرست برای گوش چپ و دو فهرست برای گوش راست استفاده می‌شود، که در هر فهرست ۶ بار به صورت تصادفی با تداوم زمانی ۲، ۳، ۴، ۵، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۵ و ۲۰ ارائه شده و نتایج حاصل به صورت آستانه تقریبی و درصد پاسخ‌های درست به‌دست آمد. آستانه تقریبی عبارت است از کمترین زمانی که آزمایش‌شونده حداقل به ۴ ارائه از ۶ ارائه درست جواب

کشف فاصله (Gap Detection Threshold: GDT) را در گروه افراد نایینی در مقایسه با افراد گروه شاهد بینا بررسی کردند و آستانه کمتری را در افراد نایینی مشاهده کردند^(۸). در سال ۱۹۹۷ Phillips و همکاران با آزمایش روی ۱۲ نایینی و ۱۲ فرد بینا آستانه کشف فاصله پایین‌تری نسبت به آستانه‌های به‌دست آمده توسط Muchnik به‌دست آوردند (حدود ۱۰ میلی ثانیه کمتر)؛ ولی تفاوت معنی‌داری بین آستانه کشف فاصله در افراد نایینی و بینا مشاهده نکردند^(۹). در سال ۲۰۰۶ Stevens و Weave ده نایینی بزرگسال (میانگین سن ۵۱ سال) را با ده بینای هم سن و ده کودک بینا مقایسه کردند و مشاهده کردند افراد گروه بینا و نایینی بزرگسال هم سن در انجام کار کشف فاصله عملکرد مشابهی داشتند ولی هر دو گروه عملکرد بهتری نسبت به افراد بینای کودک داشتند^(۱۰). وضوح زمانی نوعی پردازش زمانی بوده و عبارت است از کوتاه‌ترین تداوم زمانی که یک فرد قادر به تفکیک دو تحریک صوتی از یکدیگر باشد^(۱۱). آزمون فاصله در نویز (Gap In Noise: GIN) آزمون جدیدی است که برای تشخیص اختلالات پردازش شناوی مرکزی استفاده می‌شود^(۱۲). این آزمون که توسط Musiek در سال ۲۰۰۵ مطرح شده است برای بررسی وضوح زمانی به کار می‌رود^(۱۳). این آزمون متشکل از یک سری نویز پهن باند ۶ ثانیه‌ای حاوی صفر تا ۳ فاصله به صورت سکوت و وقفه‌های بین تحریکی ۵ ثانیه‌ای است و در آن دیرش فاصله‌ها از ۲ تا ۲۰ میلی ثانیه است. معیارهای GIN شامل آستانه تقریبی و درصد پاسخ‌های درست است. حساسیت و ویژگی آزمون GIN نسبت به ضایعات سیستم مرکزی شناوی به ترتیب ۷۲ و ۹۴ درصد گزارش شده است^(۱۴). تفاوت‌های آزمون GIN با دیگر آزمون‌های وضوح زمانی در استفاده از نویز به جای تن، تک‌گوشی بودن و نحوه پاسخ‌دهی (فشار دادن شاسی به جای گفتن به صورت شفاهی) است و درباره اختلالات دستگاه شناوی مرکزی اطلاعات مفیدی ارائه می‌کند^(۱۵). هدف از پژوهش حاضر مقایسه آستانه تقریبی و درصد پاسخ‌های درست آزمون GIN در افراد بینا و نایینی است که از لحاظ جنس و سن همسان هستند.

جدول ۱- میانگین و انحراف معیار آستانه تقریبی و درصد پاسخ درست آزمون GIN در افراد بینا و نابینای مادرزاد (تعداد هر گروه=۲۲)

میانگین (انحراف معیار) در گروه نابینا				پارامترهای فاصله در نویز
راست	چپ	راست	چپ	آستانه تقریبی
۳/۹۷(۰/۷)	۳/۸۸(۰/۷)	۴/۷۱(۰/۷)	۴/۷۰(۰/۶)	درصد پاسخهای درست
۸۱(۰/۰۵)	۸۰(۰/۰۶)	۷۴(۰/۰۵)	۷۴(۰/۰۶)	

معیار ۰/۰۶ و ۷۴ با انحراف معیار ۰/۰۵ درصد به دست آمد. نتایج نشان داد بین میانگین آستانه آزمون GIN در افراد بینا و نابینا اختلاف معنی‌داری وجود دارد ($p < 0/05$). میانگین آستانه تقریبی آزمون GIN در افراد نابینا کمتر یا به عبارت دیگر بهتر از میانگین آستانه تقریبی آزمون GIN در افراد بیناست. میانگین درصد پاسخهای درست آزمون GIN در افراد نابینا کمتر یا به عبارت دیگر بهتر از میانگین درصد پاسخهای درست آزمون GIN در افراد بیناست. میانگین درصد پاسخهای درست آزمون GIN در افراد بینا بیشتر، یا به عبارت دیگر بهتر از میانگین درصد پاسخهای درست آزمون GIN در افراد بین است ($p < 0/05$). (p).

بین آستانه تقریبی و درصد پاسخهای درست آزمون GIN در زنان و مردان گروه بینا تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p > 0/05$). درصد پاسخهای درست آزمون GIN در زنان نابینا کمی بیشتر از مردان نابینا به دست آمد (جدول ۲)، ولی این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبود ($p > 0/05$). همچنین، آستانه تقریبی آزمون GIN در زنان نابینا کمتر از مردان نابینا به دست آمد، ولی این اختلاف نیز از نظر آماری معنی‌دار نبود ($p > 0/05$). بین گوش چپ و راست نیز تفاوتی دیده نشد ($p > 0/05$). (p).

بحث

در مطالعه حاضر میانگین آستانه تقریبی گروه نابینا در گوش چپ و راست به ترتیب ۳/۸۸ و ۳/۹۷ میلی ثانیه و میانگین آستانه تقریبی در گروه بینا برای گوش چپ و راست ۴/۷۰ میلی ثانیه به دست آمد. نتایج نشان می‌دهند که میانگین آستانه تقریبی در گوش چپ و راست افراد نابینا کمتر یا به عبارت دیگر، بهتر از

می‌دهد. این مقدار باید برای فاصله‌هایی که دیرش بزرگتری دارند حفظ شود. درصد پاسخهای درست، میانگینی از کلیه درصد پاسخهای درست فرد در طول آزمایش است. دو پاسخ مثبت کاذب قابل اغماض بوده و در صورت وجود تعداد بیشتر از آن، آموزش نحوه پاسخ‌دهی تکرار می‌شود. سطح نویز ارائه شده به فرد آزمایش‌شونده ۵۰ دسی بل SL در نظر گرفته می‌شود (۱۱). کلیه آزمایش‌های انجام شده در این مطالعه غیرتهاجمی و سطوح ارائه تحریکات مخاطره‌آمیز نبوده است، و افراد به صورت داوطلبانه در این پژوهش شرکت کردند. برای تحلیل داده‌ها و بررسی فرضیه‌ها از آزمون ناپارامتری من-ویتنی و نرمافزار SPSS نسخه ۱۱/۵ استفاده شد.

یافته‌ها

پس از انجام آزمون GIN روی افراد مورد مطالعه، داده‌های حاصل از آزمون یاد شده در دو گروه نابینای مادرزاد و بینا به طور دقیق مشخص شد. میانگین و انحراف معیار مقادیر یاد شده در جدول ۱ و ۲ آمده است. همان طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، میانگین آستانه تقریبی گروه نابینا برای گوش چپ و راست به ترتیب ۳/۸۸ با انحراف معیار ۰/۷ و ۳/۹۷ با انحراف معیار ۰/۷ میلی ثانیه و برای گروه بینا در گوش چپ و راست ۴/۷۰ با انحراف معیار ۰/۶ و ۴/۷۱ میلی ثانیه با انحراف معیار ۰/۷ میلی ثانیه به دست آمد. میانگین درصد پاسخهای درست گوش چپ و راست در گروه نابینا به ترتیب ۸۰ با انحراف معیار ۰/۰۶ و ۸۱ با انحراف معیار ۰/۰۵ درصد و برای گروه بینا در گوش چپ و راست ۷۴ با انحراف

جدول ۲- میانگین و انحراف معیار آستانه تقریبی و درصد پاسخ درست آزمون GIN در افراد بینا و نایینی مادرزاد به تفکیک جنس (تعداد هر گروه=۲۲)

میانگین (انحراف معیار) در گروه نایینا						میانگین (انحراف معیار) در گروه بینا						پارامترهای فاصله در نویز	
مرد			زن			مرد			زن				
راست	چپ		راست	چپ		راست	چپ		راست	چپ			
۴/۱۸(۰/۰۶)	۴/۰۴(۰/۰۵)		۳/۷۷(۰/۰۸)	۳/۷۲(۰/۰۸)		۴/۷۲(۰/۰۷)	۴/۵۹(۰/۰۷)		۴/۶۸(۰/۰۶)	۴/۸۱(۰/۰۵)		آستانه تقریبی	
۷۹(۰/۰۴)	۷۹(۰/۰۵)		۸۲(۰/۰۶)	۸۲(۰/۰۷)		۷۲(۰/۰۶)	۷۳(۰/۰۸)		۷۵(۰/۰۴)	۷۴(۰/۰۵)		درصد پاسخهای درست	

بیناست، و این اختلاف از نظر آماری معنی دار است. در مطالعه Musiek و همکاران (۲۰۰۵) درصد پاسخهای صحیح هر دو گوش ۷۰ درصد به دست آمد، که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد(۱۶).

میانگین آستانه تقریبی آزمون فاصله در نویز زنان و مردان نایینا به ترتیب ۳/۷۵ و ۴/۱۱ و در زنان و مردان بینا به ترتیب ۴/۷۵ و ۴/۶۵ به دست آمد. همان طور که مشاهده می شود، آستانه تقریبی آزمون فاصله در نویز در زنان نایینا کمتر از مردان ناییناست، ولی این اختلاف از نظر آماری معنی دار نیست. میانگین درصد پاسخهای درست آزمون فاصله در نویز زنان و مردان نایینا به ترتیب ۸۲ و ۷۹ درصد و در زنان و مردان بینا به ترتیب ۷۵ و ۷۳ درصد به دست آمد. میانگین درصد پاسخهای درست آزمون در زنان نایینا کمی بیشتر از مردان ناییناست، ولی این اختلاف از نظر آماری معنی دار نیست. به بیانی دیگر، جنسیت اثری بر آستانه تقریبی و درصد پاسخهای درست آزمون فاصله در نویز دو گروه نداشته است.

نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان دهنده برتری افراد نایینا در وظایف پیچیده شنیداری، یا به عبارت دیگر، وظایف مربوط به پردازش زمانی سیستم شنوازی مرکزی است. برتری افراد نایینا در مقایسه با افراد بینا در میانگین آستانه تقریبی و درصد پاسخهای درست به دست آمده از آزمون فاصله در نویز را می توان به دلیل قابلیت ساخت پذیری مغز برای جبران محرومیت بینایی در آنها

افراد بیناست و این مقدار از نظر آماری معنی دار است.

در مطالعه Musiek و همکاران (۲۰۰۵) آزمون فاصله در نویز در ۵۰ فرد هنجار و ۱۸ بیمار با ضایعه بارز در سیستم پردازش شنوازی مرکزی استفاده شد. آستانه تقریبی در گوش چپ و راست افراد هنجار به ترتیب ۴/۸ و ۴/۹ میلی ثانیه به دست آمد و همان گونه که مشاهده می شود با مقایسه نتایج آستانه تقریبی مطالعه حاضر تطابق زیادی دارد(۱۶).

در مطالعه Schochat و Samelli (۲۰۰۸) آزمون فاصله در نویز در ۱۰۰ فرد بزرگسال جوان با شنوازی هنجار (۵۰ زن و ۵۰ مرد) بررسی شد. آستانه تقریبی به ترتیب در گوش چپ و راست این افراد ۴/۸ و ۴/۹ میلی ثانیه به دست آمد که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد(۱۷).

در مطالعه محمدخانی و همکاران (۲۰۱۰) آزمون فاصله در نویز در ۲۴ فرد بزرگسال جوان با شنوازی هنجار (۱۲ زن و ۱۲ مرد) بررسی شد. آستانه تقریبی به ترتیب در گوش چپ و راست این افراد ۴/۹ و ۴/۷ میلی ثانیه به دست آمد که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد(۱۸).

در مطالعه حاضر میانگین درصد پاسخهای درست گوش چپ و راست در گروه نایینا به ترتیب ۸۰ و ۸۱ درصد و در گروه بینا برای گوش چپ و راست ۷۴ درصد به دست آمد. میانگین درصد پاسخهای درست آزمون فاصله در نویز در افراد نایینا بیشتر، یا به عبارت دیگر، بهتر از میانگین درصد پاسخهای درست در افراد

می‌شود و فضای شنوایی منبع اصلی درک فضایی می‌شود. افراد نابینا در تمام اوقات با این وضعیت سر و کار دارند و در نتیجه به آنچه که در فضای شنوایی اتفاق می‌افتد توجه دقیقی می‌کنند(۲۰). وقتی منطقه قشری بینایی از ورودی طبیعی حسی بینایی محروم می‌شود، غیرفعال نمی‌ماند و در پردازش ورودی‌های سالم حسی دیگر کمک می‌نماید ضمن این که مناطق دیگر قشری برای جهت افزایش استفاده توسعه می‌یابند. محرومیت بینایی موجب غیرفعال شدن دائمی قشر بینایی نمی‌گردد، و ظرفیت‌های متغیری برای دریافت ورودی‌های متفاوت از طریق سازماندهی مجدد عملکردهای قشری به‌ویژه در منطقه قشری بینایی وجود دارد. مکانیسم‌هایی برای اصلاح فعالیت در بخش‌های مختلف قشر بینایی افراد نابینا وجود دارد که یکی از آنها تعییرات در جهت ساخت‌پذیری چندحسی در پاسخ به محرومیت شدید تک‌حسی است. از عوامل دیگر مؤثر بر تکامل عصبی می‌توان یادگیری و بلوغ را نام برد. تاکنون این باور وجود داشت که وسعت این مکانیسم در عملکردهای مغزی به دنبال محرومیت حسی فقط در سیستم عصبی نابالغ وجود دارد. اما برخی یافته‌های اخیر در نابینایان نشان می‌دهد که تعییرات ساخت‌پذیری ممکن است بعد از دوران کودکی نیز صورت پذیرد. همچنین، برخی محققان بیان می‌کنند که مکانیسم سازماندهی مجدد تحت تأثیر سن، زمان شروع نابینایی و تفاوت در دوره‌های حساس تکامل در برقراری ارتباطات نیست، و تعییرات ناشی از آن سازش‌های (آدابتاسیون) رفتاری در نابینایان را متأثر می‌کند. اثر این مکانیسم در مناطق مختلف قشر بینایی متفاوت است، به‌ویژه در مناطق اولیه کوتکس بینایی یا نواحی بالاتر که از حواس دیگر ورودی دریافت می‌کنند بیشتر است(۲۱).

نتیجه‌گیری

نتایج به‌دست آمده از مطالعه حاضر نشان‌دهنده پردازش زمانی سریع‌تر در افراد نابینا نسبت به افراد بینا می‌باشد. با توجه به یافته‌های موجود می‌توان بیان کرد که در صورت محرومیت از یک حس، مغز به‌منظور تطابق و سازش با شرایط موجود و جران

دانست. در صورت فقدان بینایی فرد از حس شنوایی خود به عنوان اولین پل ارتباطی استفاده می‌کند و سیستم عصبی آن گسترش یافته و به دنبال آن سرعت انتقال عصبی نیز افزایش می‌یابد که می‌توان آن را در نتایج آزمون‌هایی که سیستم مرکزی و انتقال عصبی را بررسی می‌کنند، مانند مطالعه حاضر به خوبی مشاهده کرد.

در مقایسه با افراد بینا، نابینایان کاهشی در ماده سفید و خاکستری سیستم عصبی در مناطق اولیه بینایی و مناطق وابسته نشان می‌دهند. همچنین، افزایش در ماده سفید سیستم حسی-حرکتی نیز دیده شده است. این نکته می‌تواند بازتابی از ساخت‌پذیری جرمانی در نتیجه محرومیت عصبی باشد. پس از وقوع یک ضایعه هیچ نورون جدیدی به وجود نمی‌آید اما با گذشت زمان میلینه شدن حواس جایگزین شده نشان‌دهنده ایجاد تعییرات ساختمانی یا همان ساخت‌پذیری در دستگاه عصبی مرکزی است که متعاقب آن افزایش در سرعت هدایت عصبی در طول نورون رخ می‌دهد. تعییرات ماده سفید تا حد زیادی مرتبط با سن شروع نابینایی است. این مورد بیان می‌کند که تجربیات حسی منجر به شکل دادن ساختار اندام‌های مغزی طی دوره‌های بحرانی در زمان رشد عصبی می‌شوند(۱۹). مطالعات مختلف نشان داده است که بسیاری از نورون‌ها در پاسخ به تحریکات بینایی و شنوایی، تعامل نشان می‌دهند. تعامل بین دو حس می‌تواند به وسیله فرایندهای پیچیده‌ای از قبیل یادگیری و توجه متأثر شود. توجه به تحریکات بینایی، پاسخ‌های عصبی به تحریکات شنوایی هم‌زمان را متوقف می‌کند. همچنین، عکس این حالت نیز صادق است و توجه به تحریکات شنوایی، پاسخ‌های عصبی به تحریکات بینایی هم‌زمان را متوقف می‌کند و تحریک شنوایی برجسته‌تر می‌گردد. نقش توجه در درک حسی این است که امکان پاسخ مؤثر به تحریکات مرتبط را بدهد و هم‌زمان تحریکات غیرمرتبط را حذف کند. فضای بینایی و شنوایی می‌تواند بر حسب مقدار اطلاعات متفاوت باشد. در شرایط بینایی مطلوب، فضای بینایی وسیع‌تر است، و در محیط‌های شلوغ نیز فضای شنوایی وسیع می‌گردد. در تاریکی یا شرایط بینایی نامطلوب، فضای بینایی ناپدید

ارزیابی در روند توانبخشی افراد دچار اختلالات شنوایی مرکزی استفاده کرد.

سپاسگزاری

این مقاله نتیجه طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران به شماره قرارداد ۹۶۹۵-۰۴-۳۲ است.

REFERENCES

- Bellis TJ. Assessment and management of central auditory processing disorders in the educational setting. 1st ed. San Diego, CA: Singular Publishing Group; 1996.
- Niemeyer W, Starlinger I. Do the blind hear better? Investigations on auditory processing in congenital or early acquired blindness. II. Central functions. *Audiology*. 1981;20(6):510-5.
- Atkinson RC, Shiffrin RM. Human memory: A proposed system and its control processes. In: Halonen JS, Santrock JW, editors. *Psychology contexts and applications*. 3rd ed. Boston: McGraw-Hill; 1999.
- Roeser RJ, Valente M, Dunn HH. *Audiology: Diagnosis*. 1st ed. New York: Thieme medical publishers Inc; 2000.
- Weaver KE, Stevens AA. Auditory gap detection in the early blind. *Hear Res*. 2006;211(1-2):1-6.
- Rauschecker JP. Compensatory plasticity and sensory substitution in the cerebral cortex. *Trends Neurosci*. 1995;18(1):36-43.
- Amedi A, Raz N, Pianka P, Malach R, Zohary E. Early 'visual' cortex activation correlates with superior verbal memory performance in the blind. *Nat Neurosci*. 2003;6(7):758-66.
- Muchnik C, Efrati M, Nemeth E, Malin M, Hildesheimer M. Central auditory skills in blind and sighted subjects. *Scand Audiol*. 1991;20(1):19-23.
- Phillips DP, Taylor TL, Hall SE, Carr MM, Mossop JE. Detection of silent intervals between noises activating different perceptual channels: some properties of "central" auditory gap detection. *J Acoust Soc Am*. 1997;101(6):3694-705.
- Gelfand SA. *An Introduction to psychological and Physiological Acoustics*. 3rd ed. New York: Marcel Dekker Publication; 1998.
- Weihing JA, Musiek FE, Shinn JB. The effect of presentation level on the Gaps-In-Noise (GIN) test. *J Am Acad Audiol*. 2007;18(2):141-50.
- Helper KS, Vargo M. Speech recognition and temporal processing in Middle-aged women. *J Am Acad Audiol*. 2009;20(4):264-71.
- Shinn JB, Chermak GD, Musiek FE. GIN (Gaps-In-Noise) performance in the pediatric population. *J Am Acad Audiol*. 2009;20(4):229-38.
- Chermak GD, Musiek FE. *Handbook of (central) auditory processing disorder Volume I: auditory neuroscience and diagnosis*. 1st ed. San Diego, CA: Plural Publishing; 2006.
- Chermak GD, Lee J. Comparison of children's performance on four tests of temporal resolution. *J Am Acad Audiol*. 2005;16(8):554-63.
- Musiek FE, Shinn JB, Jirsa R, Bamiou DE, Baran JA, Zaida E. GIN (Gaps-In-Noise) test performance in subjects with confirmed

- central auditory nervous system involvement. Ear Hear. 2005;26(6):608-18.
17. Samelli AG, Schochat E. The gaps-in-noise test: gap detection thresholds in normal-hearing young adults. Int J Audiol. 2008;47(5):238-45.
18. Mohamadkhani Gh, Nilforoushkhoshk MH, Zadeh Mohammadi A, Faghihzadeh S, Sepehrnejhad M. Comparison of gap in noise test results in musicians and non-musician controls. Audiol. 2010;19(2):33-8. Persian.
19. Noppeney U, Friston KJ, Ashburner J, Frackowiak R, Price CJ. Early visual deprivation induces structural plasticity in gray and white matter. Curr Biol. 2005;15(13):R488-90.
20. Goldstein H. Commentary: interventions to facilitate auditory, visual, and motor integration:"show me the data". J Autism Dev Disord. 2000;30(5):423-5.
21. Heidari F, Farahani S, Mohammadkhani Gh, Jafarzadepour E, Jalaie Sh. Comparison of auditory event-related potential P300 in Sighted and early blind individuals. Audiol. 2009;18(1-2):81-7. Persian.